

ALMINNELIGE SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER

for fabrikkblandet betong

mellom medlem av FABEKO (heretter kalt «Leverandøren») og kjøper av fabrikkblandet betong (heretter kalt «Kjøperen»)

1. ANVENDELSESOMRÅDE

Disse Alminnelige salgs- og leveringsbetingelser ("Betingelsene") og Leverandørens til enhver tid gjeldende prislister ("Prislisten") gjelder ved ethvert kjøp av fabrikkblandet betong mellom Leverandøren og Kjøperen med mindre kjøpet reguleres av ufravikelige bestemmelser i kjøpsloven (lov nr. 27/1988) eller forbrukerkjøpsloven (lov nr. 34/2002). Ved konflikt mellom bestemmelser i Betingelsene og/eller Prislisten og bestemmelser i særskilt avtale mellom partene skal bestemmelsene i den særskilte avtalen ha forrang. Ved konflikt mellom Betingelsene og Prislisten skal bestemmelsene i Prislisten ha forrang. Bestemmelser i NS 8409 gjelder ikke med mindre de er inntatt i og får rang som særskilt avtale mellom partene.

2. BESTILLING/AVBESTILLING

Kjøperens bestilling/dagsbestilling ("Bestilling") skal inneholde oppgave over mengde (toleranse $\pm 10\%$), leveringsdag, ønsket tidspunkt for leveringsbegynnelse, leveringstakt og tekniske data for betongen. Kjøperen er ansvarlig for at den bestilte betongen svarer til formålet med kjøpet, jf. pkt. 8.

Bestilling er bindende når den er bekreftet av Leverandøren. Krav til bestillingstid, bekreftelse av bestilling og avbestillingstid fremgår av Prislisten.

Avbestiller Kjøperen utenfor den avtalte avbestillingstiden kan leverandøren kreve dekning av ekstra utgifter.

3. PRIS. BETALINGSBETINGELSER

Med mindre betongprisen fremgår av særskilt avtale eller av akseptert skriftlig tilbud, fastsettes prisen etter Prislisten. Det samme gjelder vederlag for andre ytelser, så som transport, overtid, venting, håndtering av restbetongen o.l. Leverandøren har rett til å regulere avtalt pris når prisen på en eller flere innsatsfaktorer som skal brukes til produksjonen av leveransen, er økt vesentlig i forhold til prisen på avtaletidspunktet. Prisen kan ikke økes mer enn nødvendig for å kompensere for kostnadsøkningen på innsatsfaktorene(e). For levering av betong med spesiell sammensetning ("Spesialbetong") kan Leverandøren kreve pristillegg, spesialpriser eller særlige vilkår for leveransen med mindre det er avtalt noe annet. Gjelder bestillingen Spesialbetong med ikke lagerførte innsatsfaktorer, kan Leverandøren fakturere disse innsatsfaktorer i sin helhet selv om de ikke eller bare delvis medgår i den endelige produksjon.

Kjøperen skal betale uomtvistede krav senest på forfallsdagen. Dersom Kjøperen innen forfallsdatoen skriftlig gjør gjeldende at Leverandøren har misligholdt avtalen og fremsetter krav på dette grunnlaget, kan Kjøperen bare holde tilbake så meget av fakturabeløpet som er nødvendig for å dekke det fremsatte kravet. Uberettiget tilbakehold gir Leverandøren grunnlag for å kreve forsinkelsesrente.

Ved forsinket betaling skal Kjøper betale forsinkelsesrente i henhold til forsinkelsesrenteloven (lov 17.12.76 nr. 100). Uberettiget tilbakeholdt beløp anses som forsinket betaling.

4. LEVERINGSSTED - OG TIDSPUNKT. OVERFØRING AV RISIKO FOR BETONGEN. ANSVAR FOR SKADER VED LEVERINGEN.

Dersom ikke annet er avtalt, skal Leverandøren levere betongen på anvist losseplass på oppgitt leveringsadresse. Skal levering skje på byggeplass, anses levering skjedd når betongbilen eller annet transportmiddel er kommet frem til og er klar for lossing på anvist losseplass på oppgitt mottakeradresse selv om lossing ikke er påbegynt. Ved levering av verk anses levering skjedd når betongen er produsert og klar for henting på betongstasjonen.

Kjøperen har risikoen for at losseplassen og adkomsten fra nærmeste vei som er åpen for alminnelig ferdsel, og frem til losseplassen (begge i dette avsnitt samlet benevnt "Losseplassen") er tilfredsstillende. Losseplassen skal ikke anses tilfredsstillende hvis akseltrykketoleransen på Losseplassen er lavere enn akseltrykket på betongbilen med den aktuelle lasten. Det samme gjelder hvis Losseplassen ikke gir tilstrekkelig manøvreringsmuligheter for betongbilen eller det foreligger forhold på eller ved Losseplassen som vanskeliggjør, hindrer eller gjør risikofull fremkjøringen, oppstillingen eller lossingen av betongen, så som forekomst av luftledninger, kabler eller andre installasjoner, bomber, bruer, trange passasjer, porter/portaler og lignende. Hvis leveringen ikke kan gjennomføres på grunn av forhold som nevnt ovenfor, og som Kjøperen ikke senest ved bestillingen har opplyst om, skal levering likevel anses skjedd. Hvis Kjøperen i tide har opplyst Leverandøren om slike forhold, og Leverandøren ikke har tatt uttrykkelig forbehold ved sin bekreftelse av bestillingen, overtar han risikoen for gjennomføringen av leveringen. Hvis fremkjøring, oppstilling eller lossing av betongen til/på Losseplassen ikke kan gjennomføres fordi den forutsetter bruk av spesialutstyr, omkjøringer, ekstraarbeid, hjelpemann eller lignende, skal levering likevel anses skjedd med mindre Kjøperen har underrettet Leverandøren om disse forhold så tidlig at Leverandøren kunne innrettet seg etter dem og senest 24 timer før avtalt leveringstidspunkt. Det er i alle tilfeller Kjøperen som har ansvaret for å fremskaffe alle faktiske opplysninger for vurderingen av forhold som kan påvirke gjennomføringen av leveringen. Det foranstående gjelder så langt det passer når levering på byggeplass skal skje med andre transportmidler.

Risikoen for betongen går over på Kjøperen når levering har skjedd, jf. 1. og 2. avsnitt ovenfor.

Leverandøren har ansvaret for lossing av betongen fra

trommel og til matekasse, tobb e. l. etter Kjøperens anvisning. Dersom Kjøperen ønsker at Leverandøren skal sørge for at betongen kan pumpes eller losses med transportbånd eller hydraulisk renne, skal det avtales særskilt og i god tid. Leverandøren har i så fall ansvar for lossingen og transporten frem til betongens brukssted.

Leverandøren skal straks varsle Kjøperen om avvik av betydning i forhold til avtalt leveringstidspunkt.

Dersom ikke annet er avtalt i det enkelte tilfellet, overtar Leverandøren Kjøperens ansvar for restbetongen mot et vederlag som er fastsatt i Prislisten.

Kjøperen er ansvarlig for enhver skade eller ethvert tap som oppstår i forbindelse med levering, herunder kostnader til returtransport, berging av/tømming av betongbil og last, når skaden eller tapet har sammenheng med at Losseplassen ikke har vært tilfredsstillende, jf. 2. avsnitt ovenfor, og skaden eller tapet ikke kan beredre Transportøren av betongen som grovt uaktsomt.

5. KJØPERS KONTROLL - BETONGVOLUM - BETONGKVALITET

Kjøperens mottakskontroll skal være i overensstemmelse med gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet og skal bl.a. omfatte kontroll av de angitte spesifikasjoner i følgeseddelen er i overensstemmelse med Bestilling, og at betongen har egenskaper i henhold til Bestilling, så langt dette kan bedømmes på leveringstidspunktet.

Kjøperen skal på byggeplassen gjennomføre identitetsprøving av betongen. Identitetsprøvingen skal være i overensstemmelse med gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet. Kjøperen oppfordres til prøvetagning av betongen før utlegging.

Betongvolum beregnes ut fra innveide delmaterialer. Veieutstyrets nøyaktighet skal være i henhold til gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet.

Betongen skal på leveringstidspunktet ha den konsistens og eventuelt det luftinnhold som er oppført på følgeseddelen. Når betongen er bestilt med et bestemt konsistensmåll eller i en bestemt konsistensklasse, anses avvik i henhold til gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet som avtalemessig leveranse. Det samme gjelder når betongen er bestilt med bestemt luftinnhold.

Dersom leveranse av betong med bestemt temperatur er avtalt, anses avvik på $+5/-3$ °C som avtalemessig leveranse. Finsats kan inneholde noen få steiner med kornstørrelse tilsvarende største steinstørrelse for betong i leverandørens leveringsprogram. Stiller Kjøperen kvalitetskrav til betongen ut over det sedvanlige, må spesifikasjonene meddeles Leverandøren i god tid før levering. Leverandøren gir ingen garanti for kvaliteten av betong sammensatt etter Kjøperens anvisning. For øvrig skjer leveransen av betongen med kvalitet etter gjeldende Norsk Standard på leveringstidspunktet med mindre annet er avtalt.

6. REKLAMASJON

Dersom Kjøperen vil gjøre gjeldende at betongen er levert til uriktig tid eller at det foreligger mangel, må han reklamere straks. Reklamasjon skal anmerkes på samtlige eksemplarer av følgeseddelen, og Kjøperen må straks varsle den ansvarlige hos Leverandøren slik at retting eller omlevering kan foretas. Ved vesentlige avvik fra det avtalte, skal reklamasjon også straks meddeles skriftlig til den ansvarlige hos Leverandøren.

Innen rimelig tid etter reklamasjonen, må Kjøperen varsle Leverandøren om han gjør gjeldende krav på retting, omlevering eller heving. Gjør han ikke det, vil hans krav falle bort.

For mangler som ikke kunne eller burde oppdages ved levering, skal Kjøperen reklamere skriftlig og uten unødige opphold, og senest 14 dager etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen. Reklamasjonen skal være skriftlig og angi hva slags mangel det gjelder. Bygger reklamasjonen på resultatet av trykkfasthetsprøver, skal det opplyses. Vedkommende prøvestykke skal oppbevares og på anmodning straks stilles til disposisjon for Leverandøren.

Kjøperen kan ikke gjøre krav gjeldende mot Leverandøren når det er gått mer enn fem år siden leveringen.

Kjøperen taper sin rett til senere å gjøre gjeldende krav mot Leverandøren dersom han har kvittert uten forbehold på følgeseddelen og forsinkelsen eller mangelen kunne eller burde blitt oppdaget på leveringstidspunktet. Det samme gjelder reklamasjon etter nevnte reklamasjonsfrister. Det samme gjelder også hvis Kjøperen uten Leverandørens forutgående godkjenning foretar tilsetninger til betongen.

7. FORSINKELSE

Forsinkelse foreligger når betongen ikke blir levert til avtalt tid. Kjøperen kan kreve erstatning dersom tidsavviket er vesentlig og Leverandøren ikke godtgjør at forsinkelsen skyldes hindring utenfor hans kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på avtaletidspunktet eller unngå eller overvinne følgene av, så som arbeidsstans, manglende eller forsinket leveranse fra underleverandør, trafikkhindring, svikt i drivstoff- eller materialtilførsel, strømstans, uforutsett svikt i utstyr, maskineri m.v. Kjøperen kan bare heve avtalen ved gjentatte, vesentlige forsinkelser fra Leverandørens side og i så fall bare med virkning for fremtidige dagsbestillinger.

Dersom Leverandøren har rett til og vil kreve endret leveringstidspunkt på grunn av Kjøperens endring av Bestilling, skal Leverandøren varsle Kjøperen om dette uten ugrunnet opp-

hold etter at Leverandøren ble klar over at endringen kunne medføre forsinkelse i forhold til avtalt leveringstidspunkt.

Dersom Leverandøren lider tap som følge av at Kjøperen ikke kan eller vil ta imot betongen til avtalt tid og tidsavviket er vesentlig, kan Leverandøren kreve erstatning av Kjøperen, med mindre Kjøperen godtgjør at forholdet skyldes hindring utenfor hans kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på avtaletidspunktet eller unngå eller overvinne følgene av. Ved gjentatte, vesentlige avvik fra leveringstidspunktet som Kjøperen svarer for, kan Leverandøren heve avtalen med virkning for fremtidige dagsbestillinger.

8. MANGEL

Mangel foreligger dersom betongen ved leveringen ikke oppfyller de krav til mengde, kvalitet og andre egenskaper som følger av avtalen, og dette ikke skyldes forhold som ligger utenfor Leverandørens kontroll og som han ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på avtaletidspunktet eller unngå eller overvinne følgene av. Selv om Leverandøren da kjøpet ble inngått, var kjent eller burde vært kjent med Kjøperens formål, vil Leverandøren ikke ha slik kunnskap om de enkelte faktorer i Kjøperens byggeprosjekt at Leverandøren kan vurdere om betongen passer til det formål den er bestilt for. Kjøperen har derfor selv ansvaret for den bestilte betongens egnethet for formålet og kan ikke fri seg fra dette ansvaret ved å påberope seg Leverandørens sakkunnskap eller vurderinger eller påberope seg at Leverandøren har akseptert Kjøperens formål. Kommunikasjon forut for Bestilling mellom partene om betongens egnethet for formålet, kan verken helt eller delvis anses å inneholde noe råd eller anbefaling fra Leverandøren til Kjøperen med hensyn til Kjøperens valg av betongkvalitet, mengde eller andre egenskaper.

Foreligger det en mangel på leveringstidspunktet, har Leverandøren rett til å foreta retting ved bruk av tilsetningsstoffer e.l. eller foreta omlevering. Blir retting eller omlevering eller heve avtalen. I motsatt fall kan Kjøperen kreve erstatning etter bestemmelsen i pkt. 9, eller – hvis mangelen er vesentlig – i tillegg heve avtalen med virkning for fremtidige dagsbestillinger. Dette gjelder likevel ikke hvis mangelen skyldes egenskaper ved de anvendte råvarer og Leverandøren ikke kan videreføre erstatnings- eller hevingskravet til råvareproduzenten.

9. OMFANGET AV EVENTUELT ERSTATNINGSANSVAR ETTER AVTALEN

Kjøperens krav på erstatning ved forsinkelse (pkt. 7) eller mangel (pkt. 8) er begrenset til det direkte tap som Kjøperen har lidt, herunder direkte utlegg, og eventuell prisdifferanse ved retting eller levering fra andre, men ikke tap fortjeneste knyttet til forsinkelse e.l. Tingskade på gjenstander forutsatt brukt i nær tilknytning til betongen, så som armering, regnes også som direkte tap. Leverandøren er likevel bare ansvarlig for tap som Kjøperen kan dokumentere og som med rimelighet kunne forutsettes som en påregnelig og adekvat følge av forsinkelsen eller mangelen. Erstatningen skal reduseres dersom Kjøperen ikke har foretatt rimelige tiltak for å redusere kostnadene ved forsinkelse eller mangel.

Leverandørens ansvar omfatter ikke indirekte tap, herunder tap som følge av driftsavbrudd, at Kjøperen ikke kan nyttiggjøre seg betongen som forutsatt (avsnapp), fortjenestetap eller tap som følge av at Kjøperen må betale dagmulkt eller erstatning til medkontrahent e.l. Leverandørens samlede erstatningsansvar er beløpsmessig begrenset oppad til kontraktsummen for den forsinkede eller mangelfulle leveransen med mindre Leverandøren er forsikret for et høyere ansvarsbeløp og ansvaret er dekket ved utbetaling fra denne forsikringen. Leverandørens totale erstatningsansvar i forbindelse med ett og samme avtaleforhold er under enhver omstendighet begrenset oppad til kr 3 000 000. Dersom leveransen er knyttet til flere avtaleforhold, men gjelder samme byggeprosjekt, skal beløpsbegrensningen ovenfor knyttes til byggeprosjektet.

Leverandørens krav på erstatning for forsinkelse (pkt. 7) er begrenset til påregnelig tap på fortjeneste på salg av betong som er falt bort som følge av at Leverandøren ikke har kunnet utnytte de(n) betongbil(er) som er blitt forsinket i lossingen og/eller det påregnelige tap som Leverandøren har lidt ved å leie inn reservebiler. Erstatningen skal reduseres dersom Leverandøren ikke har foretatt rimelige tiltak for å redusere kostnadene ved forsinkelsen.

10. TAUSHETSPLIKT M.V.

Kjøperen forplikter seg til ikke å overlate til andre opplysninger om Leverandørens resepter, priser, betingelser, blandingsforhold m.v. som han måtte bli kjent med ved avtaleinngåelsen eller gjennomføringen av avtaleforholdet. Kjøperen forplikter seg videre til ikke selv å benytte slike opplysninger til annet enn det som var formålet med meddelelsen av opplysningene.

11. TVISTER

Enhver tvist mellom partene om avtaleforholdet avgjøres ved ordinær rettergang med mindre partene blir enige om å la tvisten avgjøres ved voldgift.

Partene vedtar leveringsstedets verneting som verneting for alle tvister som måtte utspringe av avtalen. Alle tvister skal avgjøres i henhold til norsk rett.